

Sygn. akt IX U 214/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 06 lutego 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania H. G. (H. G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania H. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 06 grudnia 2016r. nr (...)/ RKS- (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdza, że ubezpieczony H. G. nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lipca 2006r. do grudnia 2011r.

Sędzia

Sygn. akt IX U 214/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 grudnia 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 83 ust.1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych określił wysokość zadłużenia ubezpieczonego H. G. (G.) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 25.519,53zł za okres od lipca 2006r. do grudnia 2011r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od tej decyzji podnosząc, iż w okresie spornym działalności nie wykonywał. Od 2001r. lub 2002r. działalność zawiesił i nie wykonywał żadnych czynności z nią związanych, a od 2001r. do dnia dzisiejszego jest nieprzerwanie zatrudniony na stanowisku kierowcy w firmie (...) w J.. Ubezpieczony wskazał, że wykonywanie pracy w ramach umowy o pracę, czas poświęcony tej pracy, nie pozwalały na prowadzenie działalności gospodarczej.

Nadto ubezpieczony podniósł, że o nieprowadzeniu działalności gospodarczej świadczy fakt, że nie osiągał żadnych przychodów i nie ponosił żadnych kosztów, co uwidocznione jest w zeznaniach rocznych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał ponadto, iż pismem z 15.07.2016r. zawiadomił ubezpieczonego o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek, jednak ubezpieczony nie udzielił żadnej odpowiedzi, wobec czego organ rentowy zakończył postępowanie.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony od 1 października 1990r. prowadził działalność gospodarczą w postaci handlu produktami spożywczymi. Ubezpieczony miał sieć sklepów.

Wpis działalności gospodarczej ubezpieczonego figurował w ewidencji działalności gospodarczej Burmistrza Miasta R. a następnie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Wpis został wykreślony 14 grudnia 2011r.

Ubezpieczony faktycznie prowadził działalność gospodarczą do 2000r.

Najpierw działalność ubezpieczony prowadził na zasadzie ajencji (...) W., a potem na zasadzie samodzielnej działalności gospodarczej. Ubezpieczony przejął te sklepy, które wcześniej prowadził jako ajent. Towar od samego początku ajencji był towarem ubezpieczonego. Zajmowane pomieszczenia, budynki były własnością osób prywatnych, od których ubezpieczony je wynajmował i którym płacił czynsz.

Ubezpieczony po kilku latach prowadzenia działalności sukcesywnie likwidował prowadzone sklepy, bo przestawały przynosić dochody, z powodu nowopowstających hipermarketów. Ostatnim sklepem, który ubezpieczony prowadził był sklep w R., w którym pracowały J. W. i B. D.. Ostatecznie ubezpieczony także ten sklep zamknął i działalności już nie kontynuował. Zatrudnienie pracownic ustąpiło na początku 2000r. – J. W. sama się zwolniła na miesiąc przed likwidacją sklepu, a stosunek pracy z B. D. ustał za porozumieniem stron już po likwidacji sklepu, gdyż B. D. przebywała na urlopie wychowawczym.

W związku ze stratami, jakie przynosiła działalność gospodarcza, ubezpieczony był zadłużony, a miał na utrzymaniu rodzinę, w tym troje dzieci, dlatego zależało ubezpieczonemu na szybkim podjęciu zatrudnienia.

Prowadzona była egzekucja komornicza wobec ubezpieczonego. Ubezpieczony spłacił wszystkie zaległości, o których wiedział. Ubezpieczony nie wiedział, że ma zadłużenie w organie rentowym, które jest przedmiotem zaskarżonej decyzji.

Od 10 maja 2000r. do końca 2000r. ubezpieczony pracował w (...) w R. jako kierowca. Następnie ubezpieczony był zatrudniony w kolejnych firmach jako kierowca: (...) w R., (...) w P., (...) w M.. Od kwietnia 2006r. ubezpieczony wykonuje pracę na podstawie umowy o pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego na trasach międzynarodowych w (...) Sp. z o.o w J. w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca ta polega na tym, że ubezpieczony wyjeżdża w trasę na dwa, trzy tygodnie, nawet pięć tygodni. Trasy są zarówno na terenie Polski jak i poza granicami kraju.

Ubezpieczony rozliczając się z Urzędem Skarbowym w okresie spornym nie wykazywał żadnych przychodów z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. Sp. komandytowa w J., pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. z 24.03.2017r. k. 43 a.s., deklaracji PIT-36 k. 50 a.s., zeznań świadków B. D. i J. W. oraz ubezpieczonego złożone na rozprawie 6.02.2018r., czas nagrania 00:03:55 – 00:31:34.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, logiczny, wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1778 ze zm.), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 ustawy, ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z art. 66 ust 1 pkt 1 lit.c ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby prowadzące działalność pozarolniczą lub osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony w okresie wyszczególnionym w decyzji zaskarżonej faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Dopiero bowiem pozytywne ustalenie takiej okoliczności pozwala na przyjęcie, iż ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i co za tym idzie był zobowiązany do odprowadzania składek na to ubezpieczenie.

Ubezpieczony w toku postępowania podnosił, iż faktycznie od co najmniej 2001r. nie prowadził działalności gospodarczej, gdyż popadł w długi, działalność nie przynosiła już dochodów. Ubezpieczony, by mieć środki do życia, podjął już w 2000r. pracę w ramach umowy o pracę.

Należy zauważyć, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako

prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok SN z dnia 14.09.2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12.03.2006r., III AUa 2850/04, LEX nr 217125). „Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż czasookres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającego z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego” (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28.01.2009r., VII SA/Wa 1374/08, LEX nr 489317).

Wskazać należy, iż niewątpliwie w okresach faktycznego nieprowadzenia, zawieszenia działalności gospodarczej, osoba prowadząca tę działalność nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Dotyczy to zarówno sytuacji zawieszenia prowadzonej działalności na podstawie zgłoszenia w organie ewidencyjnym, tj. na wniosek przedsiębiorcy, jak i w sytuacji faktycznego zaprzestania wykonywania działalności, na co wskazuje orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Takie stanowisko zajmuje orzecznictwo sądowe i zgodnie z tym poglądem wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji, ale nie można go utożsamiać z podjęciem takiej działalności. Jeżeli więc, mimo formalnego figurowania w ewidencji działalności gospodarczej, ubezpieczony nie wykonywał żadnych usług lub sprzedaży, czy innych czynności, które wchodzą w zakres przedmiotowy działalności ujawnionej w ewidencji, ani nawet nie podejmował takich czynności jak zamawianie towarów, rekrutacja pracowników, poszukiwanie kontrahentów itp., to w konsekwencji należy uznać, że nie do utrzymania jest domniemanie wynikające z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, iż działalność tę ubezpieczony wykonuje (rozpoczął jej prowadzenie), a zatem nie może też dojść do objęcia go ubezpieczeniem społecznym w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 13 pkt 4 u.s.u.s. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 r., III AUa 759/13, LEX nr 1469388).

Nadto zdaniem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 19 lutego 2010 r. (II UK 186/09, LEX nr 590235), obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności. Natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy ubezpieczony miał zarejestrowaną działalność, ale faktycznie od co najmniej 2001r. jej nie prowadził, a z pewnością nie prowadził jej w okresie spornym, tj. od lipca 2006r. do grudnia 2011r. Za takim przyjęciem przemawiają zeznania słuchanych w sprawie świadków - pracowników ubezpieczonego, którzy zatrudnieni byli w ostatnim funkcjonującym już sklepie ubezpieczonego i zgodnie zeznali, że sklep przestał przynosić dochody i ostatecznie stosunek pracy świadków zakończył się w 2000r. Zeznania świadków były spójne i logiczne, nadto korelowały ze sobą i były przekonujące. Sąd dał również wiarę zeznaniom ubezpieczonego, które pokrywały się z zeznaniami świadków i znajdowały pokrycie w powołanej dokumentacji. Ubezpieczony w okresie spornym faktycznie nie osiągał żadnego przychodu z działalności gospodarczej, natomiast wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę jako kierowca na trasach międzynarodowych. Praca ta związana była z nawet kilkutygodniowymi wyjazdami w trasę, poza granice kraju i logicznym dla Sądu jest, że nie mógł ubezpieczony równocześnie prowadzić działalności gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż ubezpieczony, w toku niniejszego postępowania, skutecznie obalił domniemanie prawne prowadzenia przez niego działalności gospodarczej wynikające z istniejącego wpisu tej działalności w rejestrze działalności gospodarczej. Wykazał, że faktycznie w okresie spornym działalności gospodarczej nie prowadził i w tej sytuacji, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ §2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie ubezpieczonego i orzekł jak w wyroku.

SSR del. Renata Stańczak